

11. Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку» від 30.11.1999 р. № 291. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

12. Інструкція «По інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків» від 11.08.1994 р. № 69. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94>.

13. Інструкція «Про порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей на одержання цінностей» від 16.05.1996 №99. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0293-96>.

14. Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинних документів з обліку сировини і матеріалів» від 21.06.1996 р. №193. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1041.2329.0>.

15. Наказ Міністерства фінансів України «Про кореспонденцію рахунків» від 28.03.2001 р. №143. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0335-01>.

16. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей від 22.01.1996 р. №116. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF>.

17. Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку від 29.12.2000 р. №356. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>.

18. Порядок проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей від 31.05.1993 р. №37-20/248/07-104. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0069-93>

19. *Грушко В. І.* Первинне публічне розміщення акцій (ІПО): теорія і практика вітчизняних компаній : монографія / В. І. Грушко, О. Г. Чумаченко. – К. : Дорадо-Друк, 2013. – 252 с.

20. *Грушко В. І.* Системна модель аналізу фінансової стійкості комерційного банку [Текст] / В. І. Грушко, Л. Ю. Петриченко // Фінанси України. – 2001. – № 12. – С. 20-28.

21. *Грушко В. І.* Оптимізація структури кредитного портфеля комерційного банку / В. Грушко, Т. Іваненко // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 2. – С. 28-32.

22. *Грушко В. І.* Вплив глобальних та інтеграційних процесів на розвиток інститутів фінансового ринку України / В. І. Грушко // Економічний вісник Донбасу. – 2009. – №4 (18). – С. 110-114.

УДК 338.246.87 (477)

А.С. Ткаченко

магістр

Університет економіки та права «КРОК»

Ефективність діяльності фінансових посередників на фондовому ринку

У статті досліджено діяльність фінансових посередників на вітчизняному фінансовому ринку. Проведено оцінку ефективності діяльності фінансових посередників на фондовому ринку України. Здійснено аналіз проблем та визначено перспективи розвитку діяльності фінансових посередників на фондовому ринку.

Ключові слова: *фінансове посередництво, фондовий ринок, фінансовий ринок, фінансові інститути, інвестори.*

А.С. Ткаченко

магістр

Університет економіки і права «КРОК»

Эффективность деятельности финансовых посредников на фондовом рынке

В статье исследована деятельность финансовых посредников на финансовом рынке, проведена оценка эффективности деятельности финансовых посредников на фондовом рынке Украины. Также, проведен анализ проблем и перспектив развития деятельности финансовых посредников на фондовом рынке.

Ключевые слова: финансовое посредничество, фондовый рынок, финансовый рынок, финансовые институты, инвесторы.

A.S. Tkachenko

Master Degree Holder

«KROK» University

Effectiveness of the activity of financial intermediaries in the stock market

The article investigates the activities of financial intermediaries in the national financial market. The evaluation of the efficiency of the activity of financial intermediaries in the stock market of Ukraine was conducted. The analysis of problems was conducted and the prospects of development of the activity of financial intermediaries in the stock market were determined.

Keywords: financial intermediation, stock market, financial markets, financial institutions, investors.

Постановка проблеми

Характерною особливістю сучасного етапу розвитку економіки України є активізація діяльності акціонерних товариств і фінансових інституцій на ринку цінних паперів. Досвід розвинених країн вказує на той факт, що рівень розвитку ринку цінних паперів значною мірою залежить від роботи фінансових посередників, серед яких можна виокремити банки, інститути спільного інвестування, страхові компанії, недержавні пенсійні фонди. Водночас, існують численні проблеми щодо виконання фінансовими посередниками України низки визначених законодавством функцій, які мають сприяти зростанню надходжень внутрішніх і зовнішніх інвестицій, а також розвитку економіки держави. Вирішення цих проблем вимагає вивчення інституту фінансового посередництва та розробки пропозицій стосовно напрямів удосконалення цієї діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблемам становлення та розвитку ринку цінних паперів, діяльності фінансових посередників присвячені роботи багатьох вчених. Вагомий вклад у розвиток теоретико-методичних та науково-практичних засад фінансового посередництва та становлення фондового ринку внесли такі вітчизняні вчені: Я. С. Андреева [3], А. М. Арістова [4], В. Д. Базилевич [5], О. А. Богуцька [6], М. М. Буднік [7], З. Г. Вагаманюк [8], В. Я. Голюк [20], В. І. Грушко [9-14, 27], Т. І. Єфименко [15], О. М. Іваницька [16], В. Г. Кабанов [17], В. В. Корнєєв [18], Г. В. Карпенко

[19], В. З. Кузьмінський [20], О. Г. Коптюх [13], Т. М. Кушнір [8], С. В. Львовичкін [22], І. О. Лютий [21], В. Міщенко [23], О. С. Наконечна [9-10], С. В. Науменкова [24], Т. В. Нічосова [21], В. М. Опарін [22], С. М. Плетенецька [20], І. І. Румик [25], О. Ю. Сова [26], Н. В. Тілічко [11], В. М. Федосов [22], О. В. Чеберяко [11], О. Г. Чумаченко [9-10,14].

Незважаючи на значний обсяг досліджень щодо аналізу сучасного стану фондового ринку, які проведено вищезазначеними та іншими науковцями, актуальним залишається напрям дослідження, пов'язаний з поведінкою та особливостями діяльності фінансових посередників на цьому ринку.

Невирішені раніше частини загальної проблеми

Україна має досить неефективну систему захисту заощаджень громадян, також існує обмежений доступ до інформації про підприємства, які займаються реалізацією цінних паперів, дуже низький рівень професійних знань учасників ринку. Всі ці недоліки впливають на слабе регулювання фінансового ринку та на неефективний розподіл грошей і капіталу саме в умовах ринкової трансформації. Подальші зусилля науковців необхідно спрямувати у напрямку дослідження ефективності діяльності фінансових посередників на вітчизняному фондовому ринку.

Формулювання цілей статті

Метою статті є критичний аналіз класичних та новітніх підходів до економічної сутності ринку цінних паперів та діяльності фінансових посередників на ньому.

Виклад основного матеріалу дослідження

Одна з найефективніших форм організацій економіки є ринок. Ринкова економіка зосереджена на функціонуванні ринків, які можна поділити на класи: ринок ресурсів, що включає трудові, фінансові та ринок продукції, до якого належать товари, роботи та послуги [6]. Фінансовий ринок займає одне з основних місць у фінансовій системі як одна із важливих сфер фінансових відносин. Також, він не може функціонувати без фінансової системи, та забезпечує належну реалізацію фінансових відносин. Фінансовий ринок вважається головною складовою сучасної ринкової економіки, тому він може існувати тоді, коли частина фінансових ресурсів залучається суб'єктами підприємницької діяльності [3]. Однією з головних особливостей фінансового ринку є те, що відносини саме реалізуються на етапі розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів та коштів здійснюваного процесу відтворення. На цьому ринку тимчасові вільні кошти фізичних та юридичних осіб залучаються для розподілу та перерозподілу між різними частинами економіки. Саме цей ринок надає можливість нагромаджувати заощадження й направляти кошти у сферу підприємницької діяльності.

Фінансовий ринок – це певний обсяг відносин економічного характеру, з питань перерозподілу тимчасово вільних фінансових ресурсів між населенням (домогосподарствами), суб'єктами господарювання та державою через системи фінансових інститутів на основі взаємодії попиту та пропозиції [1]. До основної мети діяльності фінансового ринку можна віднести нагромадження та ефективне розміщення вільних коштів від тих суб'єктів, що заощаджували, до тих суб'єктів, яким ці кошти необхідні та які будуть використовувати їх продуктивно [6].

Розвиток фінансового ринку відображає саме гнучкість фінансової системи, а також ту швидкість, завдяки якій вона може пристосовуватися до певних змін, що відбуваються в суспільстві. Високий розвиток фінансового ринку посилює

фінансові потоки в економіку та сприяє зменшенню суспільних витрат, в тому числі й кожного суб'єкта ринку.

Для того, щоб фінансовий ринок діяв ефективно, необхідно, щоб були низькі темпи інфляції в державі, успішно розвивалася економіка, а також була стабільною законодавча база. Але є очевидним те, що ці умови не завжди існують у відносно розвинених державах, тому фінансовий ринок дуже часто сколихують кризи, що, у свою чергу, призводить частіше до невинного перерозподілу ресурсів як у самій країні, так і за її межами.

Необхідно зауважити, що Україна має досить неефективну систему захисту заощаджень громадян. Також існує обмежений доступ до інформації про підприємства, які займаються реалізацією цінних паперів. У країні дуже низький рівень професійних знань учасників ринку. Всі ці недоліки впливають на слабке регулювання фінансового ринку та на неефективний розподіл грошей і капіталу саме в умовах ринкової трансформації.

Оскільки фінансовий ринок різноманітний та розгалужений, а основним його товаром є готівкові гроші, цінні папери та банківські кредити, можна виділити основні ознаки, за якими класифікують фінансовий ринок. Основні ознаки фінансового ринку представлено в Табл. 1. Операції, які здійснюються на фінансовому ринку за допомогою фінансових інструментів, можна поділити на [27]:

- інструменти кредитного ринку, до якого належать гроші й розрахункові документи, які обертаються на грошовому ринку;
- інструменти фондового ринку, до якого належать цінні папери, які обертаються на цьому ж ринку;
- інструменти валютного ринку, до яких належить розрахункові валютні документи, іноземна валюта, а також певні види цінних паперів, які також обслуговуються на цьому ринку;
- інструменти страхового ринку, до якого належать певні страхові послуги, які пропонують страхові продукти, а також певні розрахункові документи й певні види цінних паперів, які обслуговуються на цьому ринку.

Грошові потоки, що розкривають саме функціонування фінансового ринку, характеризуються певними складними схемами руху фінансових ресурсів. На кредитному ринку комерційний банк виступає центром концентрації та координації руху грошових потоків.

На ринку цінних паперів фондова біржа виступає центром і ключовим суб'єктом ринку. Ринок фінансових послуг займає особливе місце в структурі фінансового ринку, він надає послуги юридичним та фізичним особам.

Сталий розвиток економіки держави вимагає існування та ефективного функціонування фінансового посередництва. Ринкова економіка передбачає важливу роль фінансового посередництва в забезпеченні економічного зростання. Функціонування реального сектора економіки безпосередньо пов'язане з діяльністю фінансових посередників, що слугують певними «каталізаторами» такого розвитку. Саме фінансові посередники виступають тими суб'єктами, які забезпечують зростання ефективності взаємодії між іншими елементами економічної системи. Це виявляється у створенні дієвих механізмів, робота яких спрямована як на формування цілісного погляду функціонального охоплення фінансового ринку, так і на оптимізацію руху фінансових ресурсів, що надалі слугує меті економічного зростання в державі.

Пріоритетна роль банків у фінансовому посередництві не перешкоджає розвитку небанківських фінансових установ (парабанків) та підвищенню їх ролі на ринку фінансових послуг. Втім, складні економічні умови в Україні позначили-

Основні ознаки фінансового ринку

№	Сегмент фінансового ринку	Характеристика
1	Ринок грошей	на цьому ринку для того, щоб підтримувати оборотний капітал, корпорації залучають кошти, а банки, як основний інститут грошового ринку, для того, щоб підтримувати високу ліквідність – надають позички іншим суб'єктам ринку.
2	Ринок капіталів	з фінансовими інструментами, термін обертання яких перевищує один рік, здійснюються операції купівлі-продажу, також видаються довгострокові кредити, знаходяться в обігу середньо- та довгострокові боргові цінні папери.
3	Ринок цінних паперів	це система відносин, які пов'язані із випуском та обігом цінних паперів.
4	Валютний ринок	на ньому встановлюються певні відносини між суб'єктами з приводу купівлі – продажу валюти, валютних цінностей. Резиденти виступають основними суб'єктами валютного ринку.
5	Ринок фінансових послуг	це певна галузь діяльності, метою якої є надання та споживання різних послуг.
6	Ринок золота	ринок, на якому фінансовими активами, що обертаються, є срібло, платина, золото;
7	Ринок нерухомості	виділяють головні операції на ринку – це купівля-продаж нерухомості, іпотека, найм, надання певних об'єктів за довіреністю.
8	Ринок позичкового капіталу	ресурси на цьому ринку передаються на визначений термін, під відсоток та на умовах позики за допомогою кредитних інструментів.
9	Національний фінансовий ринок	до нього належить вся система фінансових ринків, які діють в певній державі, їх поділяють на ринок резидентів та ринок нерезидентів.
10	Міжнародний фінансовий ринок	це одна із складових частин світової фінансової системи, де є інтегровані ринки з відкритою економікою.

Джерело: складено автором на підставі [6].

ся і на результатах діяльності небанківських фінансових посередників (Табл. 2). Динаміка основних показників діяльності страхових компаній за останні шість років свідчить про послаблення їх позицій на ринку фінансових послуг. На це вказує, у першу чергу, зменшення кількості страховиків у 2015 році, порівняно із 2010 роком на 18%. І якщо до 2015 року вибуття з ринку страхових компаній не супроводжувалося скороченням їх сукупних активів, то з початку 2015 року з'явилася тенденція до зменшення ресурсів страховиків. По-друге, звужилася ринкова ніша страхового бізнесу. Це підтверджується скороченням кількості укладених договорів страхування, починаючи з 2013 року. Однак, за три квартали 2015 року, страховиками було укладено договорів більше, аніж за весь 2014 рік. По-третє, зменшення страхових премій зумовило відносно підвищення рівнів валових виплат і чистих виплат. Серед позитивних чинників необхідно відзначити стабільно зростаючі страхові резерви, які є необхідною умовою стабільного функціонування і розвитку страхового ринку. Проте, проблеми підвищення рівня капіталізації страховиків, ліквідності їх активів і концентрації страхового ринку, залишаються актуальними і дотепер.

Основні показники діяльності небанківських фінансових посередників в Україні за 2010-2014 рр. та три квартали 2015 р.

Показники	Значення показників за певними часовими періодами						
	01.01. 2010 р.	01.01. 2011 р.	01.01. 2012 р.	01.01. 2013 р.	01.01. 2014 р.	01.01. 2015 р.	01.10. 2015 р.
Кількість страхових компаній, од.	450	456	442	414	407	382	368
Валові страхові премії, млн грн.	20 442,10	23 081,70	22 693,50	21 508,20	28 661,90	26 767,30	21 718,70
Валові страхові виплати, млн грн.	6 737,20	6 104,60	4 864,00	5 151,00	4 651,80	5 065,40	4 674,80
Активи страхових компаній, млн грн.	41 970,10	45 234,60	48 122,70	56 224,70	66 387,50	70 261,20	60 588,90
Кількість НПФ, од.	108	101	96	94	81	76	72
Загальна вартість активів недержавних пенсійних фондів, млн грн.	857,90	1 144,30	1 386,90	1 660,10	2 089,80	2 469,20	2 107,30
Пенсійні внески, млн грн.	754,60	925,40	1 102,00	1 313,70	1 587,50	1 808,20	1 865,90
Пенсійні виплати, млн грн.	90,10	158,20	208,90	251,90	300,20	421,40	528,90
Кількість кредитних спілок, од.	755	659	613	617	624	589	589
Активи, млн грн.	4 218,00	3 432,20	2 386,50	2 656,90	2 598,80	2 338,70	2 193,00
Капітал, млн грн.	765,80	1 117,30	942,90	1 088,70	1 055,60	1 048,70	1 009,70
Показник	01.01. 2010 р.	01.01. 2011 р.	01.01. 2012 р.	01.01. 2013 р.	01.01. 2014 р.	01.01. 2015 р.	01.10. 2015 р.
Кількість ІСІ, од.	985	1 095	1 125	1 222	1 250	1 188	1 151
Активи, млн грн.	82 541	10 5867	126 790	157 201	177 523	206 358	225 041
Кількість фінансових компаній, од.	208	221	251	312	377	415	534
Активи фінансових компаній, млн грн.	7 578,50	10 226,90	29 700,00	36 402,50	39 781,20	51 264,80	64 960,00
Кількість ломбардів, од.	373	426	456	473	479	477	479
Активи ломбардів, млн грн.	618,8	888,2	1 203,8	1 558,4	1 518,6	1 710,3	2 254,1

Джерело: складено автором на підставі [27].

З початку 2010 року ліквідовано майже кожен третій недержавний пенсійний фонд. Водночас, загальна вартість активів недержавних пенсійних фондів продовжувала збільшуватися навіть у період посилення економічної нестабільності у 2013-2014 рр. З початку 2015 року спостерігається погіршення фінансового стану недержавних пенсійних фондів, що виявляється у зменшення їх активів та уповільненні приросту пенсійних внесків.

Загалом, за період із 01.01.2010 р. до 01.01.2015 р., в Україні була ліквідована майже кожна четверта кредитна спілка. Вибуття з ринку фінансово неспроможних кредитних спілок супроводжувалося скороченням їх активів і капіталу. Станом на 01.10.2015 р. загальна сума активів кредитних спілок становила 2193,0

млн грн, що вдвічі менше, порівняно з початком 2010 року, та на 6,8% менше відносно початку 2015 року. Тривала тенденція скорочення фінансових ресурсів та ринкової ніші кредитних спілок свідчить про затяжний кризовий процес у цій сфері фінансових послуг.

Незважаючи на складні економічні умови та їх особливе погіршення з 2013 року, ринок послуг фінансових компаній зберіг позитивні тенденції розвитку. Насамперед, слід відзначити, що відбулося зростання кількості фінансових компаній із 312 установ на 01.01.2013 р. до 534 установ на 01.10.2015 р., що у відносному вираженні становило 1,7 разів. Інституційне розширення ринку послуг фінансових компаній об'єктивно супроводжувалося зростанням їх активів. Так, станом на 01.10.2015 р., сукупні активи фінансових компаній становили 64 960 млн грн, що більше від початку 2015 р. на 26,7%, а відносно рівня 01.01.2013 р. активи фінансових компаній зросли майже вдвічі (в 1,8 разів). Зростання активів фінансових компаній зумовило істотне розширення обсягів їх діяльності.

Популярність ломбардів в Україні зросла з огляду на посилення макро-економічної нестабільності та погіршення за цих умов добробуту населення. Як свідчать дані, наведені в Табл. 2, спостерігається зростання кількості ломбардів на третину за останні шість років, хоча з 2013 року відбулося уповільнення інтенсивності їх розвитку. Але 2014-2015 рр. ознаменувалися підвищенням інтенсивності розширення активів ломбардів. Відповідно, зростаюча ресурсна база ломбардів забезпечила розширення обсягів їх кредитування вдвічі.

Висновки

Критичний аналіз діяльності фінансових посередників на вітчизняному фондовому ринку свідчить про те, що сучасний розвиток інститутів спільного інвестування в Україні відбувається за умов стагнації економіки, погіршення інвестиційного клімату, відсутності чітких і стабільних правил, дефіциту надійних фінансових інструментів, жорстких регуляторних норм, більш як 35% втрат вітчизняних фондових індексів. Попри всі негативні чинники, впродовж останніх шести років в Україні спостерігається стабільно зростаючий довгостроковий тренд індустрії спільного інвестування, що вказує на зацікавленість індивідуальних інвесторів у фінансуванні інвестиційних процесів у вітчизняній економіці. Отже, фінансові посередники є важливими суб'єктами фондового ринку, забезпечуючи зростання ефективності взаємодії між емітентами та інвесторами. Це відбувається завдяки тим спільним характерним рисам їх діяльності, які створюють додаткові переваги для всіх учасників таких відносин.

Література

1. Актуальні проблеми та перспективи розвитку ринків фінансових послуг // [Електронний ресурс]. : Режим доступу : http://www.ufin.com.ua/analit_mat/strah_gynok/033.htm.
2. Аналітичний огляд ринку спільного інвестування у 2008 році (Українська асоціація інвестиційного бізнесу // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uaib.com.ua/files/articles/1050/71_4.pdf.
3. Андрєєва Я. С. Роль банків на кредитному ринку в умовах асиметрії інформації [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / Андрєєва Яна Сергіївна. Одеса : Одес. нац. екон. ун-т, 2014. – 20 с.
4. Арістова А. М. Економічний аналіз діяльності фінансових посередників [Текст] : навч. посібник / А. М. Арістова // Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : [КНТЕУ], 2009. – 331 с.
5. Базилевич В. Д. Розвиток фінансового ринку в сучасних умовах / В. Д. Базилевич // Фінанси України. – 2009. – №12. – С. 5-12.
6. Бозуцька О. А. Фінансові посередники як інститути забезпечення капіталізації під-

- приємств [Текст] : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / Богуцька Ольга Анатоліївна. Донецьк : ПВНЗ Донец. ун-т економіки та права, 2011. – 268 с.
7. Буднік М. М. Фінансовий ринок: навч. посібник / М. М. Буднік, Л. С. Мартюшева, Н. В. Сабліна. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – С. 334.
 8. Ватаманюк З. Г. Розвиток інституційного інвестування в Україні / З. Г. Ватаманюк, Т. М. Кушнір // Фінанси України. – 2007. – №3 – С. 124-131.
 9. Грушко В. І. Національні фінанси : підручник/ В. І. Грушко, О. С. Наконечна, О. Г. Чумаченко ; за ред. В. І. Грушка. – К. : Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 660 с.
 10. Грушко В. І. Первинне публічне розміщення акцій (ІРО): теорія та практика вітчизняних компаній : [монографія] / В. І. Грушко, О. Г. Чумаченко. К. : ТОВ «Дорадо-друк», 2009. – 252 с.
 11. Грушко В. І. Вплив глобально-інтеграційних процесів на розвиток вітчизняних інститутів фінансового ринку / В. І. Грушко, Н. В. Тілічко, О. В. Чеберяко // Вчені записки. Університет економіки та права «КРОК». – 2009. – №20. т.2. С. 163-172.
 12. Грушко В. І. Система та елементи державного регулювання страхового посередництва в Україні / В. І. Грушко // Вчені записки Університету «КРОК». Університет економіки та права «КРОК». – 2013. – №33. С. 85-91.
 13. Грушко В. І. Суперечності сучасної фінансової системи України / В. І. Грушко, О. Г. Коптюх // Вчені записки. Університет економіки та права «КРОК». – 2010. – №22. С. 28-33.
 14. Грушко В. І. Сучасні підходи до інтерпретації фінансового контролінгу в системі оперативного та стратегічного управління національною економікою/ В. І. Грушко, О. Г. Чумаченко // Вчені записки Університету «КРОК». Серія «Економіка – 2015. №40. С. 43-51.
 15. Єфіменко Т. І. Антикризове податкове регулювання фінансового сектору / Т. І. Єфіменко // Фінанси України. – 2011. №11. – С. 3-21.
 16. Іваницька О. М. Про концепцію удосконалення функціонування біржової торгівлі цінними паперами / О. М. Іваницька // Наукові праці НДФІ. – 2012. № 1 (58). – С. 86-94.
 17. Кабанов В. Г. Активізація фінансових інвестицій як складова стратегії стабілізації та зростання економіки / В. Г. Кабанов // Фінанси України. – 2010. №5. – С. 39-47.
 18. Корнєєв В. В. Фінансові посередники як інститути розвитку / В. В. Корнєєв : [монографія]. – К. : Основа, 2007. – 192 с.
 19. Карпенко Г. В. Досвід розвитку фондового ринку країн Європи та його використання в Україні / Г. В. Карпенко // Фінанси України. – 2007. № 6. – С. 90-96.
 20. Кузьмінський В. З. Проблеми та перспективи розвитку фондового ринку України / В. З. Кузьмінський, С. М. Плетенецька, В. Я. Голюк // Вчені записки Університету «КРОК». Серія «Економіка». – 2014. – №37. – С. 68-77.
 21. Лютий І. О. Формування механізму управління емісійною діяльністю підприємства на ринку облігацій / І. О. Лютий, Т. В. Нічосова // Фінанси України. – 2008. – №6 – С. 45-53.
 22. Львовичкін С. В. Фінансова інфраструктура ринкової економіки: концептуальні підходи / С. В. Львовичкін, В. М. Опарін, В. М. Федосов // Економіка України. – 2008. – №11. – С. 57-71.
 23. Міщенко В. Капіталізація банківської системи України: сьогодення та перспективи / В. Міщенко // Вісник Національного банку України. – 2013. – № 7. – С. 11–17.
 24. Науменкова С. В., Міщенко С. В. Розвиток фінансового сектору України в умовах формування нової фінансової архітектури : [монографія]. / С. В. Науменкова. К. : Центр наукових досліджень НБУ. Університет банківської справи НБУ, 2009. – 364 с.
 25. Румик І. І. Вдосконалення системи грошового обігу в Україні / І. І. Румик // Вчені записки. Університет економіки та права «КРОК». – 2010. – №22. – С. 66-75
 26. Сова О. Ю. Актуальні питання стану депозитного ринку України / О. Ю. Сова // Актуальні Проблеми Економіки. – 2017. – №1. – С. 282-292.
 27. Торговля цінними паперами : підручник / за ред. доктора екон. наук., професора В. І. Грушко. – К. : Університет економіки та права «КРОК», 2011. – 392 с.
 28. Фінанси, банківська справа та страхування – Електронний архів. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/4655/1/9.pdf